

04 Iulie 2008, nr. 305

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Hotărîrii Parlamentului privind modificarea și completarea HP privind Regulamentul de utilizare a mijloacelor fondului pentru subvenționarea producătorilor agricoli

(înregistrat în Parlament cu numărul 2037 din 17 Iunie 2008)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Hotărîrii Parlamentului privind modificarea și completarea HP privind Regulamentul de utilizare a mijloacelor fondului pentru subvenționarea producătorilor agricoli.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este hotărîre a Parlamentului, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Potrivit Notei informative la proiect: "Modificările în cauză sunt necesare, deoarece mijloacele financiare prevăzute și utilizate în anul 2007 la fondul pentru subvenționarea producătorilor agricoli nu integral au acoperit solicitările parvenite din teritoriu. Adoptarea modificărilor în cauză va permite deținătorilor de terenuri agricole majorarea suprafețelor irigabile și obținerea unei producții competitive atât la calitate cît și la preț."

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.
Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.
- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă**
- 6. Suficiența argumentării.** Argumentarea inclusă în nota informativă este insuficientă și se referă în special la enunțarea compartimentelor de subvenționare rămase ne-subvenționate. Autorul proiectului a evitat să argumenteze toate modificările și completările propuse, argumentînd doar necesitatea majorării proporției pentru compensarea achizițiilor de tehnică și echipamente pentru irigare prin aspersiune și prin picurare.
Totodată, nota informativă nu conține analiza impactului de reglementare, lipsește evaluarea costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ.
- 7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale.** Nota informativă nu conține nici o referință la compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației comunitare.

8. Fundamentarea economico-financiară. Fundamentarea economică-financiară lipsește, cu toate că implementarea lui presupune efectuarea de cheltuieli. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, În cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

10. Prejudiciii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Din analiza proiectului poate fi constatată abilitarea autorității publice centrale (Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare) cu dreptul de reglementare a normelor metodologice privind condițiile de acordare a subvențiilor.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Pct. 2 alin.1	Normele metodologice privind condițiile de acordare a subvențiilor se aprobă <u>prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare.</u>	Această prevedere oferă posibilitatea reglementării de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a unei probleme importante - condițiile de acordare a subvențiilor, în situația în care tot această autoritate este împuternicită să acorde subvențiile și să selecteze beneficiarii acestor subvenții. Acest fapt poate favoriza săvîrșirea unor acte de corupție din partea funcționarilor în vederea susținerii a unor grupuri de beneficiari.	Coruptibilitate Atribuții extensive de reglementare Atribuții excesive / contrare statutului	Propunem ca normele metodologice privind condițiile de acordare a subvențiilor să fie reglementate expres în Hotărîrea de Parlament.
2	Pct. 2 alin. 7	la punctul 27, sintagma "1 aprilie 2008" se substituie prin sintagma "1 mai 2008", în continuare după text; ultimul alineat va avea următorul conținut: "Comisia centrală de profil, în termen de pînă la <u>1 iunie 2008</u> , va examina cererile depuse și va selecta beneficiarii de subvenții din prezenta literă.	Deoarece pct. 27 din Regulamentul supus modificării și completării stabilește termenele de depunere a cererilor de acordare a subvențiilor și stabilește termenul limită de examinare a acestor cereri, credem că stipularea unor perioade depășite ar încălca drepturile beneficiarilor la obținerea acestor subvenții.	Coruptibilitate Normă inutilă	Propunem de a stabili perioade care pot fi aplicate și după adoptarea prezentului proiect.

3	Pct. 2 alin. 8	<p>Solicitanții de subvenții sînt selectați <u>prin concurs</u> de către comisia de profil din cadrul <u>Ministerului</u>, care adoptă decizia cu privire la acordarea subvenției în baza următoarelor criterii ...</p> <p>Agenții economici selectați primesc prima tranșă în proporție de 50 la sută din subvenția acordată la pct.26 în baza următoarelor copii de documente și a originalului pentru verificare, prezentate <u>Ministerului</u>...</p> <p>Comisia de profil din cadrul <u>Ministerului</u>, în termen ...</p> <p>A doua tranșă a subvenției i se transferă solicitantului după prezentarea la comisia de profil din cadrul <u>Ministerului</u>, a copiei ...</p> <p>În cazul insuficienței de mijloace financiare sau a suprasolicitărilor la compartimentul respectiv, <u>Ministerul</u>, este</p>	<p>Deoarece acest Regulament este destinat tuturor producătorilor agricoli selectarea beneficiarilor de subvenții prin concurs nu este oportună. Totodată, această prevedere poate favoriza săvîrșirea de către funcționarii publici a actelor de corupție prin favorizarea intereselor beneficiarilor "agreabili".</p> <p>Din textul modificărilor propuse nu este clar care de fapt este Ministerul împuternicit să selecteze beneficiarii de subvenții și care este ministerul ce trebuie să primească și să verifice actele prezentate de către beneficiari pentru obținerea subvențiilor.</p>	<p>Coruptibilitate</p> <p>Atribuții extensive de reglementare</p> <p>Atribuții excesive / contrare statutului</p> <p>Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative</p> <p>Limitarea neîntemeiată a drepturilor omului</p> <p>Lipsa / insuficiența transparenței funcționării autorităților publice</p>	<p>Propunem de a exclude selectarea beneficiarilor subvențiilor prin concurs și acordînd dreptul tuturor producătorilor agricoli să beneficieze de subvențiile acordate de către stat în cazul în care ei întrunesc condițiile specificate în Regulament.</p> <p>De indicat expres care este ministerul împuternicit cu selectarea acordarea subvențiilor verificarea actelor.</p>
---	----------------	---	--	--	--

Concluzii

În concluzie, menționăm că proiectul supus expertizei poate fi propus în redacția sa actuală spre adoptare în Parlament cu condiția eliminării carențelor și elementelor de coruptibilitate evidențiate în secțiunile precedente ale prezentului raport de expertiză.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției